

tilstrækkeligt Bederlag for Døgbelsen af Ketten til at drage alle Medskyldige eller hvem af dem, man i det givne Tilfælde maatte foretrække at holde sig til, til Ansvar, er det imidlertid, at den Gne, der af Loven udpeges eller modtages til at bære Ansvaret, overhovedet kan betragtes som medskyldig i den ved Offentliggjørelsen begaaede Forbrydelse. Selv om man i saa Henseende vil lade sig nøie med Formodningaer, hvad der i og for sig er misligt og i Strid med almindelige, strafferetlige Grundsætninger, maa dog saadanne Formodninger ikke staa i aabenbar og stærkende Strid med de virkelige Forhold. Thi at lade Ansvar falde paa en Person, der i Virkeligheden ikke er medskyldig i Forbrydelsen, indeholder ikke blot en Uretfærdighed, men har overhovedet ingen fornuftig Mening. Forer Lovens Ordning til den Konsekvens, at det staa i den eller de virkelige Skyldiges Maagt at anvise saadanne Personer til at bære Ansvaret, er man kun et Haarsbred fjernet fra den fuldstændige Ansvarsfrihed for Presseforbrydelse. Thi i Længden ville hverken Private eller det Offentlige finde nogen Tilfredsstillelse ved at faae saadanne uvedkommende Personer paalagt Straf.

At man ved Lov 3die Januar 1851 § 3 har troet at fuldstgjøre denne væsentlige Betingelse for den givne Ordningsskikbarhed, er ikke tvivlsomt. Da alle de Personer, paa hvem Ansvar i den fastsatte Rækkefølge kan falde, have en væsentlig medvirkende Rolle ved Offentliggjørelsen, kunde det antages, at det til denne Kreds begrænsede Ansvar altid vilde komme til at ramme en Person, der med Nøie kunde betragtes som Publikant og altsaa som skyldig. Det overes imidlertid herved, at Straffskyld for Presseforbrydelse og saaa forudsætter Kjendskab til Skriftets strafbare Indhold, at dette Kjendskab ikke nødvendig er tilstede hos Andre end Forfatteren, og at Rimeligheden for at formode et saadant Kjendskab tager af, jo længere man kommer ned i Rækken af de til at bære dette Ansvar udpegede Personer. Naar efter Lovens Ordning Ansvar i ethvert Tilfælde, hvor der Ingen nærmere er til at bære det, kommer til at falde paa Bogtrykkeren, vil det ikke feile, at denne ofte maa dømmes, naagtet han har manglet hint Kjendskab og dermed det Forfæet, som Forbrydelsen forudsætter. I Særdeleshed vil det ved Dagspressen eller den periodiske Presse regelmæssig være Tilfældet, at naar man kommer udenfor de nærmeste Medvirken- des Kreds — Forfatter og Redaktør — mangle hine Betingelser for Straffskyld, saa at Ansvar ved at lægges paa fjernere Med-

virkende ved Publikationen, og særlig paa Bogtrykkeren, i Virkeligheden kommer til at ramme en Skyldig.

En langt større Mislighed, og den, der har givet Anledning til den foreløbige Lov af 13de August 1886 og det foreliggende Lovforslag, er det dog, at Loven af 3die Januar 1851 er bleven anvendt saaledes, at Navngivelse paa et Blad af en Person som ansvarhavende Redaktør — ved Bladpressen svarer Redaktør nærmest til den i Lov 3die Januar 1851 § 3 som „Udgiver“ betegnede Person — er tilstrækkelig til at overføre Ansvar paa ham, uden at det fastholdes som Betingelse, at den Naagjældende maa være virkelig Redaktør (Udgiver). Om endog en saadan navngiven Ansvarhavende efter den med ham indgaaede Kontrakt maatte have Ret til at forhindre Artiklers Optagelse i Bladet, er dette naturligvis ikke nok til at gjøre ham til virkelig Redaktør, det vil sige, den, der faktisk tager Bestemmelse om, hvad der skal optages i Bladet. Ved denne Anvendelse af Loven er der saaledes aabnet Døren for, at Personer, hvis Medvirkning ved Publikationen kun er en Fiktion, kunne leies af de virkelige Skyldige til at bære Ansvar. Men accepteres dette, er Lovens System drevet ud i det Meningsløse, Latterlige og Forargelige. At dette har ligget udenfor Lovens Tanke, er sikkert. Men dens Bestemmelser have ikke vist sig i Stand til at værne om den rette Tanke imod Misbrugen.

Den tiltagende Anvendelse af dette Straamandsvæsen ved Dagspressen paa samme Tid, som baade de efter den almindelige, borgerlige Straffelov og de efter den foreløbige Lov om Tillæg til denne af 2den November 1885 strafbare Presseforbrydelse bleve hyppige og satte den offentlige Fred og Orden i Fare, gjorde, som Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag udtale, en hurtigst mulig Indstriden nødvendig, hvilket stete ved den foreløbige Lov af 13de August 1886. Udvalgets Flertal slutter sig ganske til denne Opfattelse og dermed til Forudsætningen for de ændrede Ansvarsregler for Dagblades og Ugeblades Vedkommende, som Lovforslaget indeholder.

Naar der saaledes var og er en bydende Opfordring til paa det angivne Omraade at ændre Reglerne i Lov 3die Januar 1851 § 3, rejser sig imidlertid naturlig det Spørgsmaal, om det ikke vilde være rigtigst ganske at forlade Principet i disse og at bringe de almindelige, strafferetlige Grundsætninger i deres Renhed til Anvendelse paa Pressen. Der kunde herfor tale, at efterhaanden, som de theoretiske Betæneligheder og praktiske Mis-